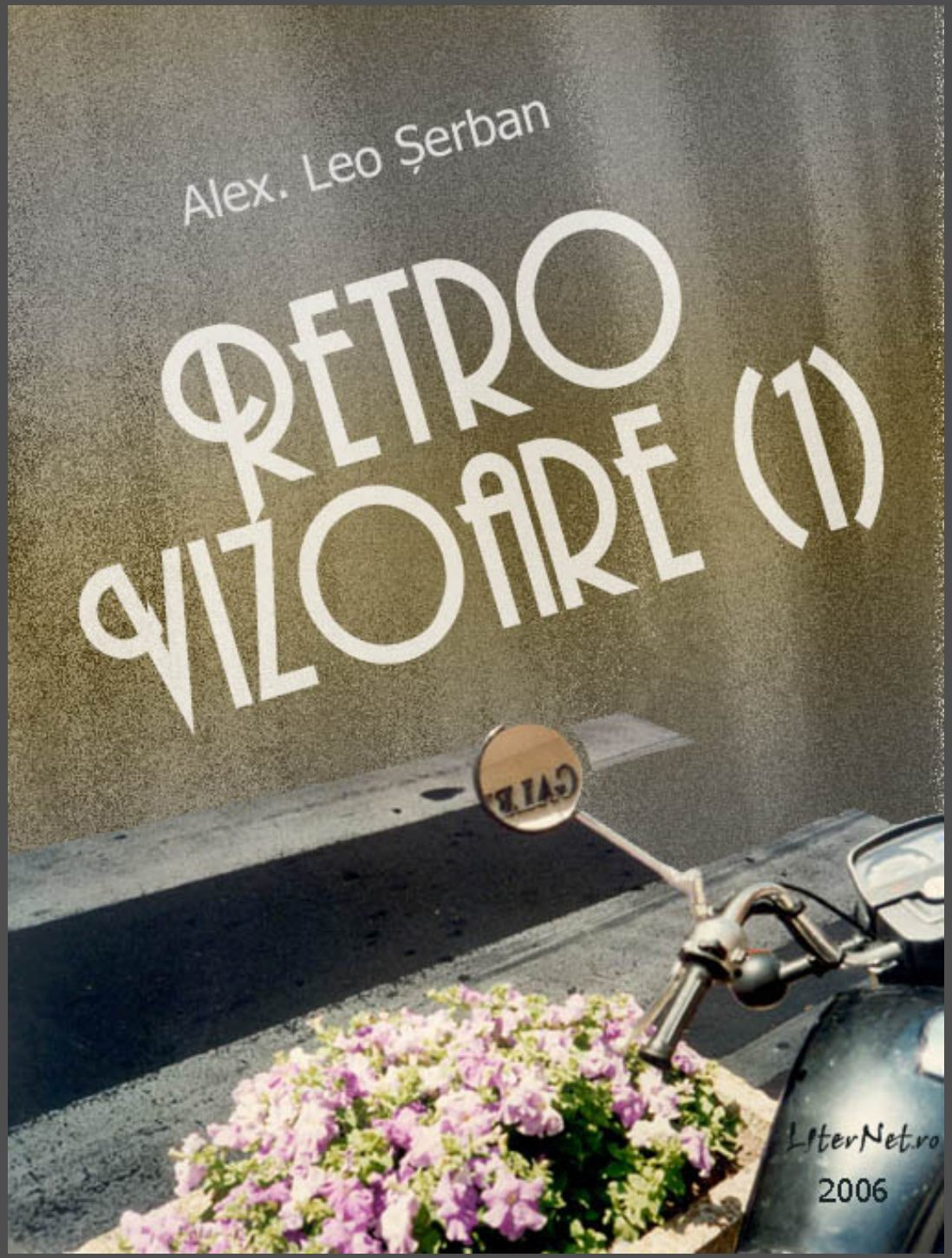
Alex. Leo Șerban
RETRO VIZOARE (1)
LiterNet.ro
2006

Retro *Vizoare* (1)

fotografii de **Alex. Leo Şerban**

Redactor: Răzvan Penescu rpenescu@literne t.ro; Editor pdf: Iulia Cojocariu
Corectura: Corina Ungureanu

Textele sînt semnate de: Radu Afrim [RA], Teodor Baconsky [TB], George Banu [GB], Ştefan Bălan [ŞB], Iulia Blaga [IB], Dragoş Bucurenci [DB], Mircea Cărtărescu [MC], Mihai Chirilov [MCh], Marina Dumitrescu [MD], Bogdan Ghiu [BG], Andrei Gorzo [AG], Anca Grădinariu [AGr], Florin Iaru [FI], Gabriel Marian [GM], Răzvan Mazilu [RM], Aurelia Mocanu [AM], Ioana Nicolaie [IN], Ioana Pârvulescu [IP], Horia-Roman Patapievici [HRP], Andrei Pleşu [AP], Simona Popescu [SP], Ana Maria Sandu [AMS], Dan Stanciu [DS], Cecilia Ştefănescu [CŞ], Iulian Tănase [IT], Mircea Vasilescu [MV]. Textele semnate "a.l.ş." aparţin autorului.
Mulţumiri speciale: Cosmin Bumbuţ şi Mircea Deaca.

Fotografii: © 2006 **Alex. Leo Şerban**
Toate drepturile rezervate.

© 2006 Editura LiterNet pentru versiunea .pdf Acrobat Reader
Este permisă descărcarea liberă, cu titlu personal, a volumului în acest format.
Distribuirea gratuită a cărţii prin intermediul altor situri, modificarea sau comercializarea acestei versiuni fără acordul prealabil, în scris, al Editurii LiterNet sînt interzise şi se pedepsesc conform legii privind drepturile de autor şi drepturile conexe, în vigoare.

ISBN: 973-7893-43-3
Editura LiterNet
http://editura.literne t.ro | office@literne t.ro

Eram împreună cînd au fost făcute aceste fotografii marine. Ştiu cînd au fost făcute. Ştiu şi unde, dar nu spun. Ştiu chiar şi ce temperatură au fotografiile astea. De regulă, se întîmpla cam aşa: mergeam amîndoi la pas, Leo, cu aparatul la gît, eu alături de el, privind aiurea, pînă cînd mă trezeam singur. [MCh]

Mă întorceam şi-l vedeam pe Leo rămas în urmă, răsucind aparatul, nehotărît dacă „pe lat” sau „pe înalt”. Încercam să-mi dau seama ce i-a atras atenţia, care e detaliul care l-a făcut să stea locului. [MCh]

Înscrisul albastru cu „*muerte*” şi linia şerpuită a unui parapet alb. Pentru mine, asta trebuie să fi fost. Evidenţa vizuală. Poate că şi pentru el. Pentru cei dispuşi să meargă însă mai departe cu interpretările, ar putea fi orice. Asasinarea lui Pasolini. Lumea văzută de Van Sant. Terenul de joacă al lui Hitchcock. [MCh]

Pozele lui Leo radiază. Aproape ca la un tablou de Vermeer, îţi vine să te uiţi pe dosul fotografiei ca să vezi de unde vine atîta lumină.
Preferatele mele sînt fotografiile de la Algarve la care, sinceră să fiu, mi-e foarte greu să mă uit. Un motiv ar fi că-s orbitor de frumoase. Altul e că au absorbit prea multă emoţie. Şi că, da, au pentru noi amîndoi o insuportabilă valoare sentimentală. [AGr]

Cred că pot să vorbesc şi în numele lui. Algarve e un loc paradisiac din inima noastră pe care l-am înconjurat cu un soi de sîrmă ghimpată. Un mic festival portughez pe malul oceanului cu plaje imense, pustii, stîncoase, cu bonuri de masă pentru cîţi homari puteam înghiţi. Zăceam oribil de răsfăţaţi la soare, cu o pungă gigantică de seminţe adusă fraudulos de mine din ţară, complet goi, spălaţi pînă la oase de cinismul pe care îl credeam impermeabil.
Eram amîndoi obscen de fericiţi lîngă cei iubiţi. Mi-e greu să mă uit la fotografiile astea, pentru că e evident că n-avea cum să ţină: eram pur şi simplu revoltător de fericiţi, era prea frumos. În fine, asta-i o poveste cam melo pe care o ştim doar eu şi el.
[AGr]

Bela stă în faţa oglinzii din cabina de machiaj. Îşi scoate tacticos dinţii de vampir şi-i aşază pe colţul mesei. Faţa pomădată a început să transpire pe dedesubt şi fardul curge încet, o dată cu praful alb. „Frumuseţea vine dinăuntru", meditează Bela ţinînd tamponul de vată demachiantă în vîrful degetelor. După ce-şi leapădă costumaţia de vampir şi rămîne într-o pereche de indispensabili, Bela face ochii roată după costumul comandat la o mare casă de modă. A trebuit să meargă de zece ori la probă, pentru că are mîinile mai scurte decît restul bărbaţilor. Dar pînă la urmă ieşise exact ce şi-a dorit. Costumul a dispărut de pe spătarul scaunului. „Asistent idiot! " se oţărî Bela şi se repezi afară din rulotă, unde dădu cu ochii de un admirator costumat în Nosferatu, care tocmai mîzgălise pe zidul din faţă mesajul: „Bela Lugosi est mort. J'irais le rejoindre". Bela stătu puţin pe gînduri, apoi îl întrebă pe admirator dacă era o ameninţare sau o dorinţă: „O să vii după mine sau, pur şi simplu, n-ai putea trăi dacă eu aş dispărea? " Admiratorul îi răspunse că la început a fost dorinţă, dar acum s-a hotărît să-l urmărească pînă dincolo de moarte. „Atunci", răspunse Bela fără să clipească, „taie *s*-ul de la sfîrşit". Admiratorul rămase puţin descumpănit, apoi furios îi înfipse lui Bela cuţitul în vintre. [CŞ]

Pe fotografia asta, mi s-a vărsat cafeaua. O ţineam pe masa de repetiţii, la „nevrozele sexuale ale părinţilor”, tocmai pentru atmosfera tristă, fluidă pe care o induce. M-am blindat de semne reci, ca această fotografie a lui Leo, în timpul repetiţiilor. Ceva din ea exista în spectacol. Am aşteptat să treacă peste mine luna-filtru (noiembrie) ca să pot scrie despre fotografia asta. Şi, ca să fiu neinspirat pînă la capăt, să mai adaug şi cît de mult mă duce cu gîndul la Chirico. Structurile verticale ale aeroportului (?) şi perspectiva forţată (*why not*). Legăturile lui Chirico cu Grecia nu mai contează. Poate fi citită şi ca o anti-reclamă făcută agenţiilor de voiaj, deoarece pledează mascat pentru anti-călătorii: cu gîndul la tristeţea metafizică din aeroportul din Atena, nici un călător nu şi-ar mai lua bilet de avion. Nici un călător n-ar mai călători. Fotografia asta ar putea fi o copertă de vinyl la oricare album Cocteau Twins. Sau detalii din ea. Mărite pînă la totala desfigura(tiviza)re. Pînă la un fel de albastru murdar (de pată de cafea, poate). Sau albastru curat. Ca la Klein. Ca la Derek Jarman. [RA]

Marină. Ieri, cu corăbii. Azi, cu camioane. Oamenii, auxiliare fără chip, contururi fără glas. Numai furtuna a rămas neschimbată. [HRP]

Cu picioarele în nori, cu capul dincolo de ei! Nori-vapori, ieşind din apă. Poeţii le-ar zice, poate, „respiraţia apei”. Locuri în care se încurcă legile fizicii cu cele ale metafizicii. Astea sînt de fapt, dacă stau şi mă gîndesc bine, locaţii pentru *poetry* – orice „cadru” unde lucrurile se cam încurcă. Şi legile. Fie ele ale firii sau ale ne-firii. Întotdeauna am fost în favoarea fizicii care o ia puţin razna (şi-n fond, ce-i meta-fizica, dacă nu un fel de... fizică poetică?). E fain să „stai într-un nor”, ca Gellu Naum. Şi eu care am crezut o vreme, citindu-l, că e doar un vers suprarealist! (Sînt trei, mai în spate, pe o băncuţă, şi stau frumuşel într-un nor, în timp ce pe lîngă ei trece un biciclist.) [SP]

Dacă nu ar fi (în)depărtarea, am muri sufocaţi. [HRP]

Am cumpărat o fotografie. E încă la Bucureşti, dar ochii au luat-o cu mine. O casă puţin scorojită, o ruină cărămizie ce seamănă cu celebrul teatru al lui Brook, Les Bouffes du Nord, o construcţie masivă ce presupune familie numeroasă, tradiţie artistocratică, trecut îndepărtat. Nimeni la ferestre, obloanele încă nu indică abandonul absolut... casa doar se odihneşte, după ce secole de-a rîndul şi-a adăpostit stăpînii. Privind-o ai să ţi-i închipui, şi încă reconstruindu-le istoria.

Fotografia aleasă mă invită şi-mi permite un asemenea voiaj. Acestea sînt imaginile ce mă captivează, imaginile ce oferă un suport iniţial pentru imaginaţia spectatorului care sînt. Amîndoi ne ajutăm reciproc. Şi două singurătăţi comunică.

Prima fotografie pe care am cumpărat-o în viaţă descoperă scena, întunecată şi goală, fără nici un actor, scena pe care, cîteva secunde mai tîrziu, trebuia să înceapă *Hamlet*. [GB]

... secret cu puls, cu parfum... nu mister ci secret, înlăuntrul timpului şi spaţiului şi cu litere mici... secret cu viaţă şi cu un inevitabil sfîrşit... dar nu puzzle, nu cu soluţie... frisonul duratei, al sfîrşitului sau...

În multe din fotografii (ca şi în scrieri), există ceva proaspăt şi esenţial ca un pahar cu apă. Precum aerul pe care-l respirăm, secretele sale sînt deschise şi înşelător de accesibile: sensibilitate şi simplitate. E aici un exerciţiu de umilinţă pe care puţini îl percep. Şi o magie în a-i restitui simplităţii secretul pierdut. [ŞB]

SCAUNUL ROŞU, IARĂ NU ROABA ROŞIE A LUI WILLIAM CARLOS WILLIAMS.

„*No ideas/ but in things*", zise William Carlos Williams.

Atîtea depind	Atîtea depind
de	de
o roabă	un scaun
roşie	roşu
lucind de	lucind în
apă	soare
de ploaie	după ploaie
lîngă	lîngă
găinile	stîlpii
albe	albi

[SP]

„Nu, nu!”, îţi vine să urli, dar strigătul este deja acolo, departe, în faţă, trece pieziş, şi poate tocmai de aceea îţi şi vine să strigi, de fapt nu exclami, nimic nu te poate speria (ai văzut poate chiar totul în viaţă!), imaginea n-are nici o influenţă emoţională asupră-ţi, ci, pur şi simplu, constaţi, dar fără a numi propriu-zis, nu mai poţi ajunge pînă la nume (şi noţiune), dar emoţia poate că tocmai asta şi e, doar constatare, fără minte însă, cu trupul – trădare! –, şi chiar asta „spune” imaginea, mută, cu gura ta fără minte, doar creier mic, foarte mic, şi şiră a unei spinări care, înţepenind, împietrind, pare şi dreaptă, de neclintit, gata de rupere, oferindu-se fracturării. Aparatul fix te fixează pe tine, privitorule: nu te uita!

De neafectat, congenital impasibili, nu facem poate decît să „constatăm” lumea şi să ne-o „spunem” cu simţurile.

„Nu, nu!”: de ce sînt părinţii aceia (dintre care doar bărbatul e-ntreg, femeia îl face, tocmai de el ocultată, un fel de diavol, de insectă cu trei picioare) în negru? Ce împing ei oare, acolo? Un sicriu? Pe roţi?

Prin peisajul etern-construit (adică istoria), viaţa, pieziş, *conducîndu-se*. O plimbare. Încă o secundă, şi vom fi fericiţi: totul va fi în sfîrşit gol. În căruţ este Ludovic, pe veci mic. Dacă ar fi crescut, istoria s-ar fi oprit. Viaţa se grăbeşte să-l scoată din cadru. După noi e în negru. Cu trei picioare. [BG]

Formatul panoramic al imaginii de la Versailles nu-şi dezvăluie întregul potenţial decât pe ecranul unui computer, în versiune scanată. Iubesc pozele şi picturile panoramice, le găsesc extrem de elegante. Dar la dimensiunile sale reale, imaginea nu încape întreagă pe ecran, deci sunt nevoit să o derulez folosind cursorul orizontal, ca să o văd întreagă. Şi atunci îşi schimbă brusc regnul şi devine aproape un mini-film, un clip de 2-3 secunde: o plimbare de-a lungul grădinii şi a terasei, alături de cuplul în negru ce împinge un cărucior negru, pe fundalul în culori delicate al unei dimineţi (seri) carteziene, cu perspective ample şi linii de fugă savant subliniate. Pot să merg chiar şi mai încet, să lungesc filmul sau să-l reiau înainte-înapoi, în stilul deconstruit al lui Martin Arnold. Şi toate acestea nu doar din cauza informaticii, ci şi pentru că poza se joacă, ea însăşi, cu vidul şi plinul. Nu îmi impune doar limite, ci îmi acordă şi câteva libertăţi nebănuite, la margini, acolo unde sunt prea puţine (sau prea multe) personaje, e loc şi pentru mine. Acolo unde sunt perspective limpezi (sau deliberat baroce) pot rătăci şi eu, în liniştea netulburată, pe pietrişul umed de rouă. Până cad afară din imagine sau, din contră, nu mai găsesc ieşirea. [GM]

Sub frunze, în spatele doamnei de piatră, acolo unde soarele nu a ajuns şi nici nu va ajunge pînă înspre iarnă, în umbra moale care nu se mişcă decît rar şi ca o catifea, pe-alocuri putredă, îmbracă locul, se află un bărbat de vîrstă mijlocie, pe nume Titus A. Stă rezemat de soclu, de mai multă vreme, şi joacă şah cu sine. Acum el va muta nebunul negru, va cugeta cîteva clipe la configuraţia din faţa sa, apoi tot el, cu turnul alb, îşi va înfrînge adversarul. [DS]

O lume de straturi sub care nu există nici miez, nici inimă, nici o ultimă realitate. O lume nu atît de straturi, cît de suprafeţe. Sau şi mai puţin. Lumea ca suprafaţă. O lume ce se desfăşoară, ce se dezvăluie la nesfîrşit, fără a ajunge la o concluzie, fără a atinge sau a destăinui un centru, ca şi cum nu ar ajunge nicicînd la ea însăşi. Lumea ca o monedă cu o singură faţă. Cei care-l diagnostichează pe a.l.ş. de agnosticism se înşală, întrucît el crede în puterea cunoaşterii. În schimb, el nu crede într-o realitate ultimă, în metafizică. Totul se află aici, totul este de faţă – acesta-i esoterismul său. [ŞB]

Unii veneau la mine şi mă rugau să mă transform în sticlă. Rugămintea lor mă impresiona de nu mai puteam. Le spuneam: „Dar, domnilor, dar, doamnelor, dar, domnişoarelor, propunerea dumneavoastră este mai mult decît neaşteptată! Altfel spus, şi sper că nu mă repet, propunerea dumneavoastră este mai mult decît tentantă, antantă şi pedantă, adică, altfel spus: n-e-a-ş-t-e-p-t-a-t-ă.”. Răspunsul meu, lipsit de echivoc, îi impresiona de nu mai puteau. Îmi spuneau: „Da, acesta este cuvîntul!”. [IT]

Într-o bună dimineaţă, zi, seară, trecînd cu coada ochiului prin amintirile mele, pline de praf, am descoperit un obiect lucios - vag, dar lucios. Era ploaia căzînd peste 1959 de petale de trandafiri galbeni (dintre cei care-i plac lui G.). De fapt, nu se vedea decît ploaia căzînd; trandafirii se simţeau. Toate cele 1959 de petale galbene. [a.l.ş.]

Am în faţă cîteva fotografii portugheze şi, întrucît plănuiesc să mă duc în Portugalia, sînt decis să le dau (acum voi spune o frivolitate) o *utilizare turistică.* Cînd am să fiu la Lisabona, o să ştiu că trebuie să mă uit într-un anumit fel la clădirea aceea cu tencuiala rănită şi cu perdelele de la ferestre căzînd în falduri uşor diferite, aproape imperceptibil; iar dacă se va întîmpla să trec pe lîngă zidul cu *graffiti* despre Chiapas, o să mă uit în sus, spre locul de unde a fotografiat Leo, imaginîndu-mi „pielea" pe care el a decojit-o de pe strada aceea bătută de soare, cu linii de tramvai şi un acoperiş de ţiglă; o să caut din priviri, uitîndu-mă din stradă în sus, printre sîrmele tramvaiului, „ochiul lui Leo" care a fotografiat acest loc şi pentru mine, aşa cum vînătorii – vorba lui Oliver Wendell Holmes – aduceau acasă pieile animalelor şi le arătau tuturor. [MV]

Fotografia va fi considerată prima atestare a iconoduliei digitale, specifică religiilor paleonuclearului mijlociu. Se va presupune că autorul a scanat originalul fotografiei şi l-a salvat pe hard-disk ca pe un *port-bonheur*, întrucît va fi crezut, asemenea contemporanilor lui, în puterile terapeutice ale imaginii. În sprijinul teoriei vor fi citate pasaje din opera apocrifă „Îngerii şi imaginalul", despre care unii cercetători vor crede că făcea parte dintr-un pierdut tratat de angelologie al unui moralist tîrziu, fără să fie în stare să producă dovezi credibile în acest sens. Şcoala din Jamaica va formula o concluzie separată, considerînd că hermeneutica fotografiei sugerează o formă de sincretism religios între creştinişm şi rastafarianism. Jamaicanii vor răspîndi zvonul după care datarea cu carbon a fost falsificată, pentru a discredita teoria care vede în crucea verde o stilizare a frunzei de cannabis, unul dintre cele mai vechi simboluri religioase ale omenirii. Reprezentanţii şcolilor de rit antic şi acceptat vor găsi că poziţia jamaicanilor este un scandal şi vor continua să le interzică accesul la conferinţe. Autorul fotografiei va rămîne necunoscut şi, în consecinţă, va protesta zgomotos. [DB]

La volanul unei maşini din argint, un cascador accelerează motorul (îl ajută şi gravitaţia) şi se aruncă de pe Lună pe Pămînt. Aterizarea este perfectă şi nimeni nu se miră. Martoră a toate, pasărea cu patru aripi îşi abandonează umbra. Care nu se miră. [IT]

Hristu face schimbul chiar lîngă farmacie. Palmează, corpul i se relaxează, transpiraţia verde se evaporă, recunoscătoare, de pe el. Ziua de mîine, cu foamea ei năpraznică, e foarte de departe. Numai că strada e blocată. Razie. De fiecare dată, la fel. Nici o plăcere nu poate fi dusă la bun sfîrşit. Hristu vede cum toţi pietonii sînt scotociţi, întorşi pe dos ca mănuşile. Unuia îi sar maţele, altuia îi ies ochii din orbite o dată cu ochelarii. Tubuleţul din palmă se umezeşte. Sudoarea verde s-a întors. „Eşti al meu, e scris în stele". Nu, nu e criza, e doar frica de a fi prins, de a fi jupuit de viu, condamnat, băgat la răcoare, batjocorit. Băiatul caută o soluţie ştiind că nu are nici una. Şi atunci se hotărăşte. Fie ce-o fi! Apucă peisajul cu amîndouă mîinile, îl răstoarnă şi plasează obiectul incriminat în mijlocul umbrei verzui, care pare, dintr-o dată, un ornament sofisticat. Privită din noul unghi, umbra e de sticlă, iar poliţiştii se scarpină în cap. Peretele devenit pavaj le dă ameţeli estetice. Pariază, pe rînd: „un şotron", „o fereastră oarbă", „un labirint", „un smarald". Unul înlătură dintr-un şut murdăria ca un tubuleţ. Apoi toţi îşi reiau patrularea, urcînd zidul, sus, sus, tot mai departe de Hristu care îşi înfundă mîinile-n buzunare şi dispare. În urma lui nu rămîne decît damful acru al transpiraţiei. Numai că ziua de mîine e, din nou, foarte departe. [FI]

„Acum ştii, deci, ce mai există în afară de tine, pînă acum nu ştiai decît doar de tine! Propriu-zis erai un copil nevinovat, dar şi mai propriu-zis erai un om diabolic! De aceea, află: te osîndesc la moarte prin înec!” (...) În clipa asta era pe pod o circulaţie cu adevărat interminabilă.

N-a văzut numai Celan! N-a văzut numai Gherasim Luca! Acum vezi şi tu. Un brînci, şi vezi. Pe pod, în clipa aceasta, în spate (dar deja mult în urmă), este cu adevărat o circulaţie interminabilă. Dar de sus în jos, aşa cum te uiţi (privind, uiţi de tine: de-aceea şi cauţi să vezi, permanent), circulaţia este de-a dreptul infernală. Iar dacă nu vezi nimic e pentru că stai exact pe direcţia şi în sensul căderii, privirii: nu trece nici un landou negru de care să te agăţi, în care să speri să te cuibăreşti!

Milos, contemporanul tău, fotograful (căruia-n veci, deşi deja o visezi, nu-i vei putea cădea în spate, nu-l vei putea împinge, ca tată pe fiu, în apă), ţi-a lăsat, totuşi, posibilitatea unei alegeri: te vei strivi de caldarîmul cheiului, sau te-ai şi făcut nevăzut în furia masivă a apei? „Mori, nenorocitule!” Acesta este *Ver(i)dictul*. Sau „zboară invers”, de poţi. Şi, mai ales: fugi, clipă, ce stai? [BG]

O, dacă am putea iubi tot ce dorim şi dori numai lucrurile pe care le iubim! [HRP]

Pozele le-am primit vineri seara, azi e luni şi nu m-am uitat încă atent la ele. (Ştiu că un cristal de cuarţ e bine să-l laşi o săptămînă în apă cu sare, ca să se cureţe.) Acum îmi aduc aminte că, ieri după-amiază, o dungă verticală cădea prin mijlocul uneia dintre poze (cea cu peretele verzui). Animase lumina din spatele ferestrei cu pricina, ca şi cum soarele de pe geamul meu ar fi luminat şi prin geamul din pozã. Acelaşi lucru îl descopăr în portretele de pe geamul bibliotecii, care, la un moment dat, capătă o strălucire specială în ochi. Azi nu a fost soare deloc. [IB]

Pentru manuscris, regula palimpsestului e suprapunerea straturilor. Pentru privitor, e oglindirea multiplă. Dacă între oglinzi nu se află manuscrisul, atunci cum de a ajuns privitorul să fie, acolo, captiv? [HRP]

În preajma fotografilor, statuile îşi ţin respiraţia – este o precauţie absolut necesară, de care statuile au nevoie ca de aer. Căci – nu-i aşa? – prea puţini fotografi înţeleg ce se întîmplă în sufletul statuilor condamnate să dirijeze circulaţia prin parcuri, intersecţii şi aşa mai departe. Din fericire („din fericire“ este doar o expresie!), există nopţi cînd parcurile, intersecţiile şi aşa mai departe se golesc de statui, nopţi cînd statuile nu mai suportă rigiditatea penibilă a nemuririi, nopţi cînd statuilor li se face pur şi simplu dor de casă. Să nu vă miraţi dacă, noaptea tîrziu, veţi vedea femei şi bărbaţi celebri, uneori călare, îndreptîndu-se într-o direcţie, aparent, necunoscută. [IT]

Sînt atît de frumoasă astăzi! Imediat ce soarele va intra în nori, am să dispar. Nu ştiu niciodată cît timp durează moartea mea, uneori o zi, alteori două sau mai multe, le pierd şirul. Apoi, într-o după-amiază ca asta, îmi fac din nou apariţia pe asfaltul călduţ, mă întind la soare şi imit cercurile şi dreptunghiurile balustradei. Sub mine e o apă şi, uneori, clipocitul ei se întîlneşte cu clipocitul soarelui care mă scaldă. Peste mine trec paşi şi voci şi nimeni nu vorbeşte despre cum arăt şi nu mă observă. Frumuseţea mea nu bucură şi nu deranjează pe nimeni. Mi-e bine. Sînt umbra de o clipă a unei balustrade. [IP]

Apocalipsă de foc şi pucioasă, Deisis bizantin peste tărîmuri din Altdorfer, magie suspectă de *Heroes of Might and Magic* – suflete gol şi tremurător, cîte-ţi mai e dat să vezi prin hubloul modernului tău Airbus! [MC]

„... şi a despărţit Dumnezeu apele cele de sub tărie, de apele cele de deasupra tăriei." E prima asociere pe care mi-a stîrnit-o fotografia lui Leo. Numai că, la el, amploarea (şi gravitatea) primordială a textului e dublată, într-un mod tipic Leo(nin), de un graţios umor parodic. Sub un cer lichid, în „tăria" căruia pluteşte urma mîinii demiurgice, un cuplu anonim şi (încă) inocent se precipită, izgonit, în afara cadrului.
Situaţiunea este dramatică, dar nu trebuie luată prea în serios... [AP]

Orice s-ar zice, noi preferam patriarhatul acela adînc, cu valuri pe deasupra şi piatră cubică pe dedesubt. Era o formă de manifestare festivă, care ne venea ca o mănuşă – mă refer la acele mănuşi portocalii, cu cinci degete, care, atunci cînd vin, îţi vin ca o mănuşă. Dar copiii ăia care vorbesc atît de bine germana – ei cine sînt? [IT]

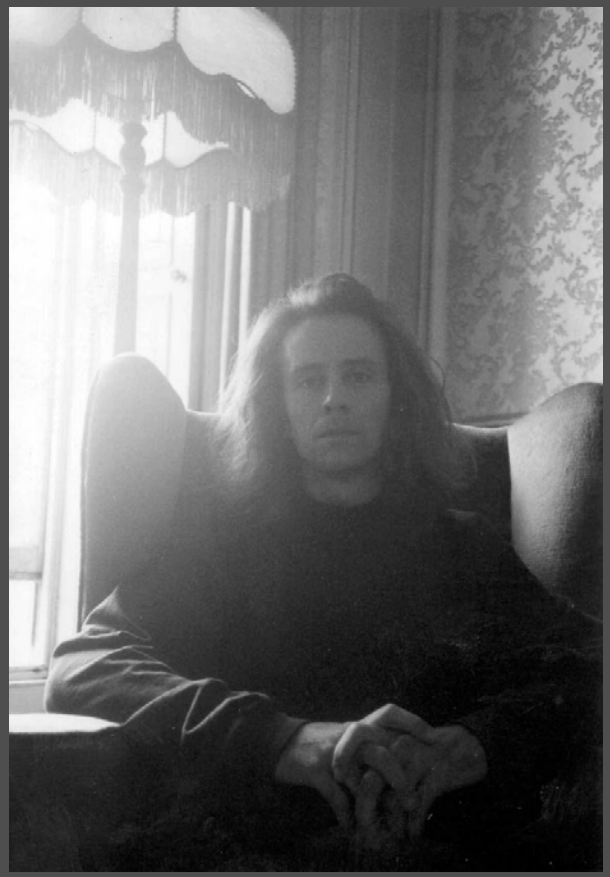

Sînt un înger. M-am rugat îndelung, pînă cînd am uitat pentru ce mă rog. Stau în fotoliul lui şi-mi odihnesc aripile şi ochii. Este locul meu preferat. Şi al lui. Cînd stau aici, sînt trist, îi pot relua gîndurile. Nu le pot schimba, nu le pot alunga. O singură dată l-am putut înţelege deplin şi l-am reconstituit din cîteva spaime ascuţite, pe care numai oamenii le au. A fost un miracol, am ieşit pentru o clipă din lumea mea şi am simţit-o pe a lui. Ştiu că atunci cînd, imediat după mine, se aşază el aici, sub franjurii abajurului, umerii i se acoperă de lumină. Nu mă poate vedea, nu-i pot vorbi, nu ne putem cunoaşte... Dar îmi odihnesc aripile în fotoliul lui. [IP]